

MINISTARSTVO PRAVOSUĐA

**IZVJEŠĆE
O RADU PROBACIJSKE SLUŽBE
ZA 2016. GODINU**

SADRŽAJ

SADRŽAJ.....	2
UVOD.....	3
ULOGA PROBACIJSKE SLUŽBE.....	4
Zakonodavni okvir.....	5
PROBACIJSKI POSLOVI.....	7
IZVRŠAVANJE PROBACIJSKIH POSLOVA U 2016. GODINI.....	8
Rad za opće dobro.....	11
Izvjeshća za kaznionicu/zatvor i izvješća za suca izvršenja.....	16
Uvjetni otpust.....	16
Uvjetna/djelomična uvjetna osuda sa zaštitnim nadzorom i/ili sigurnosnom mjerom i/ili posebnim obvezama.....	18
Pogodnost izlaska iz kaznionice/zatvora i prekid izvršavanja kazne zatvora.....	21
Obveze prema rješenju državnog odvjetnika kada odlučuje o kaznenom progonu.....	21
AKTIVNOSTI SEKTORA ZA PROBACIJU u 2016. g.	23
ORGANIZACIJSKA STRUKTURA.....	26
LJUDSKI RESURSI.....	28
Edukacija.....	28
Studentska praksa.....	29
SURADNJA S DIONICIMA PROBACIJSKE SLUŽBE.....	30
Policija.....	30
Zatvorski sustav.....	30
Pravne osobe.....	31
Sudovi.....	31
Suradnja sa Samostalnom službom za podršku žrtvama i svjedocima.....	31
Suradnja s Edukacijsko-rehabilitacijskim fakultetom Sveučilišta u Zagrebu.....	31
Suradnja s organizacijama civilnog društva.....	32
Ostali dionici.....	33
PROJEKTI.....	33
Transition facility „Support to further development and strengthening of the Probation Service in Croatia.....	33
Norway grants, bilateralni projekt sa Kraljevinom Norveškom.....	34
Prijedlog projekta jačanja ljudskih potencijala u suradnji sa sa Samostalnom službom za podršku žrtvama i svjedocima.....	34
FINANCIJSKI POKAZATELJI.....	35

UVOD

Probacijski poslovi od posebnog su interesa za Republiku Hrvatsku, a obavljaju se s ciljem zaštite društvene zajednice od počinitelja kaznenog djela, njegove resocijalizacije i reintegracije u zajednicu utjecanjem na rizične čimbenike koji su povezani s činjenjem kaznenih djela.

Probacijska služba je u protekloj godini ostvarila odlične rezultate u izvršavanju probacijskih poslova:

- u odnosu na 2012. godinu gotovo je utrostručila broj predmeta u radu
- na izvršavanje je zaprimljeno ukupno 4147 novih predmeta
- završila je 3749 predmeta od čega je 91% uspješno završeno
- osobe uključene u probaciju odradile su ukupno 539.770 sata rada za opće dobro
- broj pravnih osoba u kojima se izvršava rad za opće dobro povećao se za 81, te je ukupno 1137 pravnih osoba u kojima se može izvršavati ova sankcija
- uspješno je realizirano je gotovo 50% aktivnosti u okviru EU projekta TF „ Podrška daljnjem razvoju i jačanju probacijske službe u Republici Hrvatskoj“
- Hrvatska probacijska služba organizirala je prvu tematsku međunarodnu konferenciju „Alternatives to Detention in Central and Eastern European countries“

U odnosu na 2015. godinu broj presuda kojima je izrečena uvjetna/djelomična uvjetna osuda sa zaštitnim nadzorom i/ili sigurnosnom mjerom i/ili posebnom obvezom se udvostručio, značajno je porastao i broj sigurnosnih mjera izvršavanje kojih je u nadležnosti probacijske službe.

S ciljem usklađivanja i unapređenja prakse u izvršavanju probacijskih poslova, radilo se na usklađivanju prakse i službenih uputa o postupanju. Kroz sastanke i radionice intenzivirala se suradnja sa sudovima i sucima izvršenja posebno vezano uz izvršavanje uvjetnog otpusta i rada za opće dobro, te drugih probacijskih poslova. Također je intenzivirana i suradnja sa Policijom, sudovima i državnim odvjetništvom obzirom na pripremu pilot projekta uvođenja elektroničkog nadzora u hrvatski kaznenopravni sustav. Proširena je mreža pravnih osoba u kojima se izvršava rad za opće dobro za 81 pravnu osobu, tako da se na kraju 2016. godine rad za opće dobro mogao izvršavati u 1137 pravnih osoba.

Tijekom 2016. godine izrađen je Priručnik s uputama za izvršavanje rada za opće dobro, uvjetne osude, obveza na zahtjev državnog odvjetnika i izradu izvješća u postupku donošenja odluke o mjeri i vrsti kaznenopravne sankcije, kojeg će probacijski službenici početi koristiti početkom 2017. godine. Namjera ovog Priručnika je na jednom mjestu objediniti osnovne zakonske odredbe, upute i smjernice vezano uz spomenute probacijske poslove, kao i odgovore na pojedinačne upite vezane uz konkretne predmete, a koji su procijenjeni korisnim kao informacija svim probacijskim službenicima. Sadržaj Priručnika služi iskusnim probacijskim službenicima kao podsjetnik, a novim probacijskim službenicima kao osnova za

snalaženje u kompleksnoj probacijskoj praksi.

U lipnju 2016. godine Sektor za probaciju, u suradnji s Kraljevinom Španjolskom i IRZ-om, njemačkom zakladom za međunarodnu pravnu suradnju, započeo je realizaciju Twinning projekta u okviru prijelaznog instrumenta pomoći Transition facility, vrijednog 1.000.000,00 Eura. U projektne aktivnosti, osim probacijskih službenika, biti će uključeni i zatvorski sustav, policija, suci i državni odvjetnici.

U listopadu 2016. na 12. Glavnoj skupštini CEP-a (Confederation of European Probation) u Bukureštu, u Rumunjskoj, načelnica Sektora za probaciju Jana Špero jednoglasno je izabrana za članicu upravnog odbora. CEP je krovna organizacija koja okuplja probacijske službe u Europi, surađuje sa Europskom unijom i Vijećem Europe, a CEP predstavlja 9 članova upravnog odbora koji uz Hrvatsku čine i predstavnici Irske, Belgije, Latvije, Italije, Španjolske, Danske, Nizozemske i Velike Britanije.

Hrvatska probacijska služba je od 16.-18. studenog 2016. godine u Dubrovniku, uz podršku CEP-a, organizirala Međunarodnu konferenciju „Alternatives to Detention in Central and Eastern European countries“ . Na konferenciji je sudjelovalo 65 sudionika koji su predstavljali 20 različitih država te je ocijenjena izuzetno kvalitetnom i korisnom.

Predstavnici probacijske službe su bili su gosti predavači na Pravnom fakultetu na Studiju prava i na Studiju socijalnog rada, Edukacijsko rehabilitacijskom fakultetu i Policijskoj akademiji, te aktivni izlagači na domaćim i međunarodnim stručnim skupovima i konferencijama.

ULOGA PROBACIJSKE SLUŽBE

Izvršavanje probacijskih poslova je u nadležnosti Sektora za probaciju koji je unutarnja ustrojstvena jedinica Uprave za kazneno pravo i probaciju Ministarstva pravosuđa. Hrvatska probacijska služba podjednako naglasak stavlja i na zaštitu zajednice i na socijalnu integraciju počinitelja kaznenog djela. U tom smislu najvažniji zadaci probacijske službe su:

- omogućiti informirano, kvalitetno i učinkovito donošenje odluka vezano uz počinitelje kaznenih djela
- prevenirati potencijalno kriminalno ponašanje počinitelja kaznenog djela u budućnosti,
- utjecati na okolnosti koje su doprinijele počinjenju kaznenog djela i mogle bi pridonijeti kriminalnom povratu,
- poduzimati aktivnosti koje će doprinijeti socijalnoj integraciji zatvorenika odnosno osuđenika u zajednicu,
- štititi zajednicu vezano uz rizike i neprimjereno ponašanje osobe uključene u probaciju.

Osobe uključene u probaciju često donose sa sobom specifične poteškoće kao što su

ovisnost o drogama ili alkoholu, nasilničko ponašanje, poteškoće snalaženja u različitim ulogama (npr. roditeljskoj, bračnoj, radnoj). Kako bi probacijska služba mogla pomoći u procesu njihove socijalne integracije nužna je međuresorna suradnja (sudovi, državno odvjetništvo, zatvorski sustav, sustav socijalne skrbi, policija i dr.), odnosno suradnja sa svim subjektima u zajednici koji pružaju različite usluge, a koje mogu biti korisne u ovom procesu.

U obavljanju ovih zadataka probacijska služba slijedi načela prakse utemeljene na dokazima odnosno primjenjuje pristupe, modele i tehnike koji su se prema rezultatima znanstvenih istraživanja pokazala učinkovita u smanjenju recidivizma.

Tijekom 2016. godine u probaciju je bilo uključeno 3326 osoba. Gotovo 66% živi u braku ili izvanbračnoj zajednici, oko 50% ima završenu srednju školu, a oko 50% je nezaposleno. 60% ove populacije je u dobi između 26 i 45 godina, 13,38% je mlađih od 25 godina, a oko 24% je između 46 i 65 godina. U ukupnoj populaciji osoba uključenih u probaciju žene su uključene u udjelu od 7,2 %. Za trećinu osoba uključenih u probaciju probacijska služba obzirom na prirodu specifičnog posla ne prikuplja podatke o ranijoj kažnjavanosti, ali od 2313 osoba za koje se podaci prikupljaju 62% je bilo ranije kažnjavano.

Zakonodavni okvir

Probacijska služba djeluje sukladno Zakonu o probaciji (Narodne novine, broj 143/12). Probacijski poslovi obavljaju se s ciljem zaštite društvene zajednice od počinitelja kaznenog djela, njegove resocijalizacije i reintegracije u zajednicu utjecanjem na rizične čimbenike koji su povezani s činjenjem kaznenih djela, a od posebnog su interesa za Republiku Hrvatsku.

Propisi relevantni za rad Probacijske službe su slijedeći:

- Zakon o probaciji (NN, broj 143/12.)
- Pravilnik o načinu obavljanja probacijskih poslova (NN, broj 29/13.)
- Zakon o izvršenju kazne zatvora (NN, broj 128/99., 55/00., 59/00., 129/00., 59/01., 67/01., 11/02., 190/03., 76/07., 27/08., 83/09., 18/11., 48/11., 125/11., 56/13. i 150/13.)
- Kazneni zakon (NN, broj 125/11., 144/12., 56/15. i 61/15.-Ispravak)
- Zakon o kaznenom postupku (NN, broj 152/08., 76/09., 80/11., 121/11.- pročišćeni tekst, 91/12.- Odluka Ustavnog suda RH, 143/12, 56/13. i 145/13. i 152/14.)

Strateški dokumenti

- Strateški plan Ministarstva pravosuđa 2014.-2016.
- Nacionalna strategija suzbijanja zlouporabe droga u Republici Hrvatskoj za razdoblje od 2012. do 2017. godine

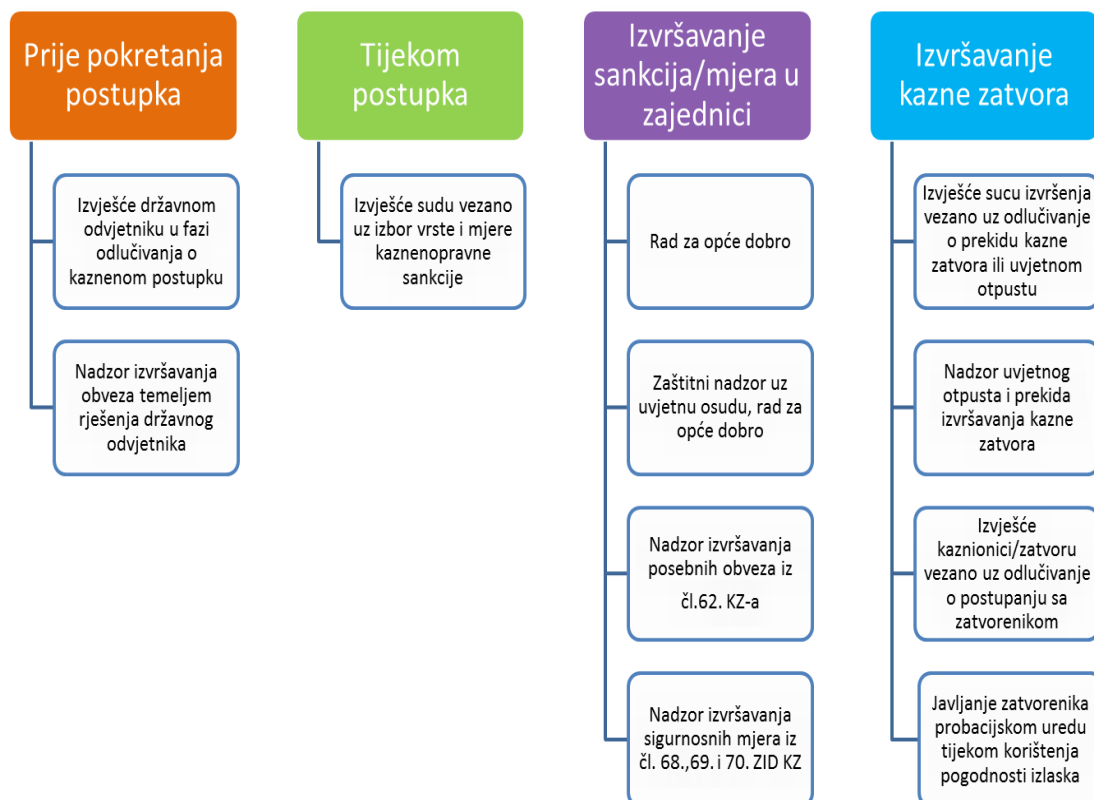
Praksa Probacijske službe temelji se, osim na relevantnim hrvatskim propisima i strateškim dokumentima, i na preporukama i okvirnoj odluci Vijeća Europe koji se odnose na izvršavanje sankcija i mjera u zajednici:

- Preporuka br. R(92)16E Odbora ministara državama članicama o Europskim pravilima o sankcijama i mjerama u zajednici
- Preporuka br. R/(2010) 1 Odbora ministara državama članicama o probacijskim pravilima Vijeća Europe
- Zakon o pravosudnoj suradnji u kaznenim stvarima s državama članicama Europske unije (NN 91/10,81/13, 124/13 i 26/15)
- Okvirna odluka Vijeća 2008/947/PUP o primjeni načela uzajamnog priznavanja presuda i uvjetnih odluka s ciljem nadzora uvjetnih mjera i sankcija

PROBACIJSKI POSLOVI

Zakon o probaciji propisuje probacijske poslove koji se obavljaju kod odlučivanja o kaznenom progonu, određivanju mjera osiguranja prisutnosti okrivljenika, izboru vrsta kaznenopravnih sankcija i izvršavanju kaznenopravnih sankcija izrečenih počinitelju kaznenog djela. Obavljanjem probacijskih poslova obuhvaćene su sve faze kaznenog postupka i izvršavanja kazni – odlučivanje o kaznenom progonu, suđenje, izvršavanje kazni (u zajednici i kazne zatvora) i uvjetni otpust.

Slika 1. Prikaz probacijskih poslova u svim fazama kaznenog postupka

Sukladno Zakonu o probaciji probacijski poslovi su:

1. Nadzor izvršavanja obveza prema rješenju državnog odvjetnika kada odlučuje o kaznenom progonu
2. Izrada izvješća na traženje državnog odvjetnika
3. Izrada izvješća za određivanje mjera osiguranja prisutnosti okrivljenika i mjera opreza te za izbor vrste i mjere kaznenopravne sankcije
4. Izvršavanje zaštitnog nadzora izrečenog uz uvjetnu osudu, uz rad za opće dobro,

- uz uvjetni otpust i po punom izvršenju kazne zatvora
5. Pribavljanje pristanka na zamjenu kazne zatvora radom za opće dobro te organiziranje i nadziranje izvršavanja rada za opće dobro
 6. Izrada izvješća zatvoru, odnosno kaznionici kada za to postoji potreba
 7. Izrada izvješća sudu u postupku odlučivanja o prekidu izvršavanja kazne te uvjetnom otpustu
 8. Nadzor uvjetno otpuštenog osuđenika
 9. Organiziranje i nadziranje izvršavanja posebnih obveza iz Kaznenog zakona i obveza iz Zakona o kaznenom postupku.

IZVRŠAVANJE PROBACIJSKIH POSLOVA U 2016. GODINI

U 2016. godini nastavlja se trend rasta broja zaprimljenih predmeta u probacijskim uredima. U 2012. godini bilo je zaprimljeno 1573 predmeta, u 2013. godini 3304 predmeta, a u 2014. godini 3618. predmeta, u 2015. godini 3911 predmeta, a u 2016. godini 4147 predmeta.

Tijekom 2016. godine probacijska služba izvršavala je sve poslove propisane Zakonom o probaciji. Zaprimala je 4147 novih predmeta u rad, dok je u istom izvještajnom razdoblju završeno 3857 predmeta. Na dan 31.12.2016. probacijski uredi imali su u radu 3535 predmeta. U usporedbi sa 2015. godinom probacijski uredi su tijekom 2016. godine zaprimili oko 6% više predmeta.

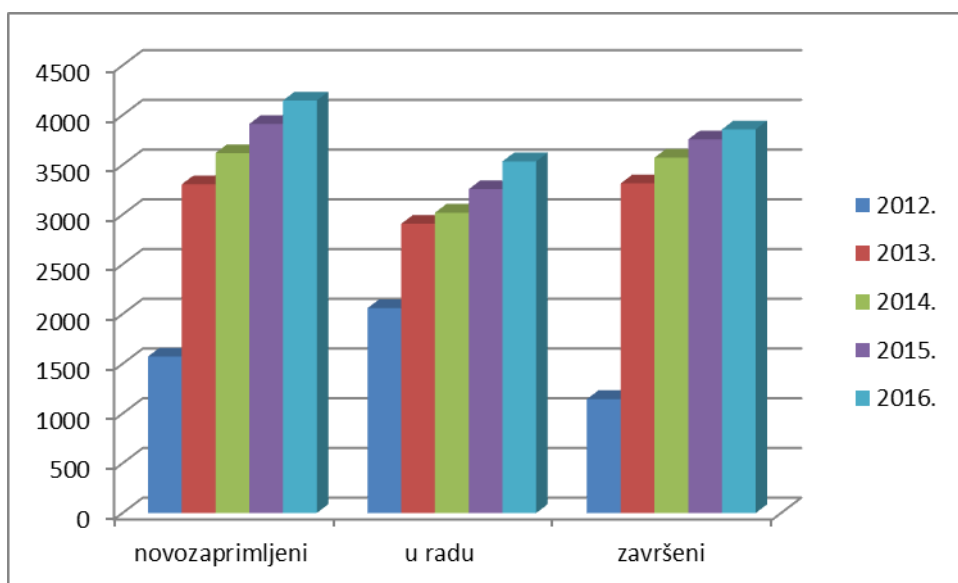
Tablica 1. Broj zaprimljenih i završenih predmeta tijekom 2016. godine prema vrsti probacijskog posla

Vrsta predmeta	2016.			
	Broj zaprimljenih predmeta	%	Broj završenih predmeta	%
Izvršavanje obveze po rješenju državnog odvjetnika	60	1,4	55	1,4
Izvešća za državnog odvjetnika	2	0,0	3	0,1
Izvešća za suca izvršenja	1157	27,9	1166	30,2
Izvešća za sud	11	0,3	5	0,1
Izvešća za kaznionicu ili zatvor	159	3,8	158	4,1
Uvjetna osuda sa zaštitnim nadzorom i posebnim obvezama	16	0,4	11	0,3
Uvjetna osuda sa zaštitnim nadzorom i sigurnosnom mjerom	9	0,2	0	0,0
Uvjetna osuda s posebnom obvezom i sigurnosnom mjerom	1	0,0	0	0,0
Uvjetna osuda s posebnom obvezom	194	4,7	53	1,4
Uvjetna osuda sa sigurnosnom mjerom	114	2,7	10	0,3
Uvjetna osuda sa zaštitnim nadzorom	18	0,4	41	1,1
Djelomična uvjetna osuda sa sigurnosnom mjerom	14	0,3	0	0,0
Djelomična uvjetna osuda s posebnom obvezom i sigurnosnom mjerom	2	0,0	0	0,0
Djelomična uvjetna osuda sa zaštitnim nadzorom i posebnom obvezom	2	0,0	0	0,0
Djelomična uvjetna osuda sa zaštitnim nadzorom i sigurnosnom mjerom	0	0,0	1	0,0
Djelomična uvjetna osuda sa zaštitnim nadzorom	1	0,0	0	0,0
Djelomična uvjetna osuda s posebnom obvezom	10	0,2	1	0,0
Rad za opće dobro po odluci suda	1416	34,1	1377	35,7
Rad za opće dobro uz posebne obveze	6	0,1	20	0,5
Rad za opće dobro sa sigurnosnom mjerom	34	0,8	17	0,4
Rad za opće dobro uz zaštitni nadzor	9	0,2	5	0,1
Rad za opće dobro po odluci državnog odvjetnika	5	0,1	3	0,1
Rad za opće dobro uz zaštitni nadzor i posebne obveze	0	0,0	2	0,1
Rad za opće dobro sa zaštitnim nadzorom i sigurnosnom mjerom	4	0,1	2	0,1
Uvjetni otpust	365	8,8	458	11,9
Posebne obveze uz uvjetni otpust	440	10,6	377	9,8
Uvjetni otpust sa zaštitnim nadzorom i posebnom obvezom	1	0,0	1	0,0
Pogodnosti tijekom izvršavanja kazne zatvora	58	1,4	58	1,5
Prekid izvršavanja kazne zatvora	39	0,9	33	0,9
Ukupno	4147	100,0	3857	100,0

Od zaprimljenih predmeta u 2016. godini 35,5 % predmeta odnosi se na rad za opće dobro, a 19,4 % predmeta na uvjetni otpust. 27,9 % zaprimljenih predmeta odnosi se na izradu izvješća na zahtjev suca izvršenja.

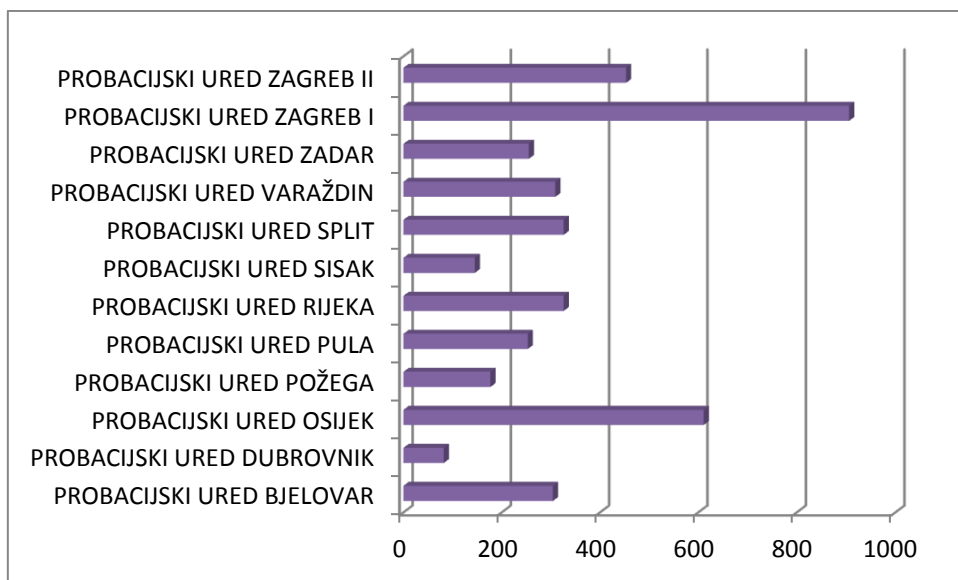
U manjoj mjeri su zastupljeni predmeti koji se odnose na izvršavanje uvjetne osude i djelomične uvjetne osude sa zaštitnim nadzorom/posebnom obvezom/sigurnosnom mjerom (9,2 %), na izradu izvješća na zahtjev kaznionice/zatvora (3,8 %), te predmeti koji se odnose na pogodnosti izlaska iz zatvora (1,4 %) i izvršavanje obveza po rješenju državnog odvjetnika (1,4 %).

Graf 1. Usporedba broja predmeta u razdoblju od 2012. do 2016. godine prema statusu

Najveći postotak predmeta u 2016. godini zaprimili su Probacijski ured Zagreb (21,8%), Probacijski ured Osijek (14,7%), Probacijski ured Zagreb II (10,9%).

Graf 2. Broj zaprimljenih predmeta u 2016. g. po probacijskim uredima

Tablica 2. Status predmeta (u radu, zaprimljeni, završeni) po uredima tijekom 2014., 2015. i 2016. g.

PROBACIJSKI URED	Stanje predmeta 2014.			Stanje predmeta 2015.			Stanje predmeta 2016.		
	U radu na dan 31.12.2014.	Zaprimljeni tijekom 2014.	Završeni tijekom 2014.	U radu na dan 31.12.2015.	Zaprimljeni tijekom 2015.	Završeni tijekom 2015.	U radu na dan 31.12.2016.	Zaprimljeni tijekom 2016.	Završeni tijekom 2016.
BJELOVAR	177	241	263	223	313	239	256	304	251
DUBROVNIK	76	93	96	82	89	80	90	82	71
OSIJEK	435	537	503	553	639	697	529	611	630
POŽEGA	129	179	183	119	202	207	114	177	180
PULA	209	164	123	159	214	195	181	253	193
RIJEKA	315	200	306	380	277	292	344	326	385
SISAK	120	137	164	109	167	145	129	145	139
SPLIT	237	336	332	172	324	359	187	326	338
VARAŽDIN	152	251	210	167	264	258	218	309	277
ZADAR	194	280	228	225	244	212	221	255	239
ZAGREB I	645	801	775	704	772	723	844	906	768
ZAGREB II	330	399	389	362	406	349	422	453	386
Ukupno:	3019	3618	3572	3255	3911	3756	3535	4147	3857

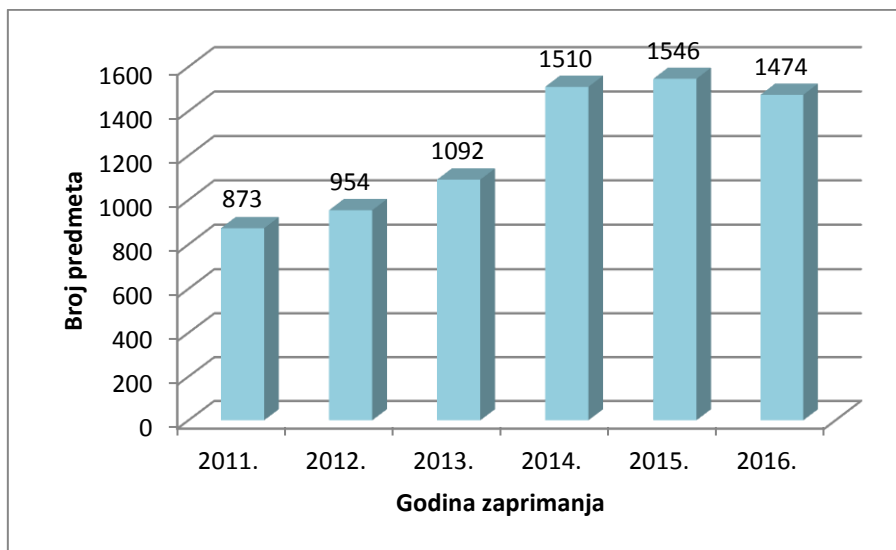
Od ukupnog broja završenih predmeta u 2016. godini 90,4% predmeta uspješno je završeno, u 6,5% predmeta (249) probacija je zamjenjena zatvorom. U svega 2 slučaja (0,1%) osuđenik je bio nedostupan probacijskoj službi.

Rad za opće dobro

Najzastupljeniji od svih probacijskih poslova koji su se izvršavali u 2016. godini bio je izvršavanje rada za opće dobro. Izriče se od strane suda kao zamjena za kaznu zatvora u trajanju do jedne godine ili zamjena za novčanu kaznu, ili kao obveza koju državni odvjetnik može izreći okrivljeniku ukoliko je uvjetno odgodio ili odustao od kaznenog progona.

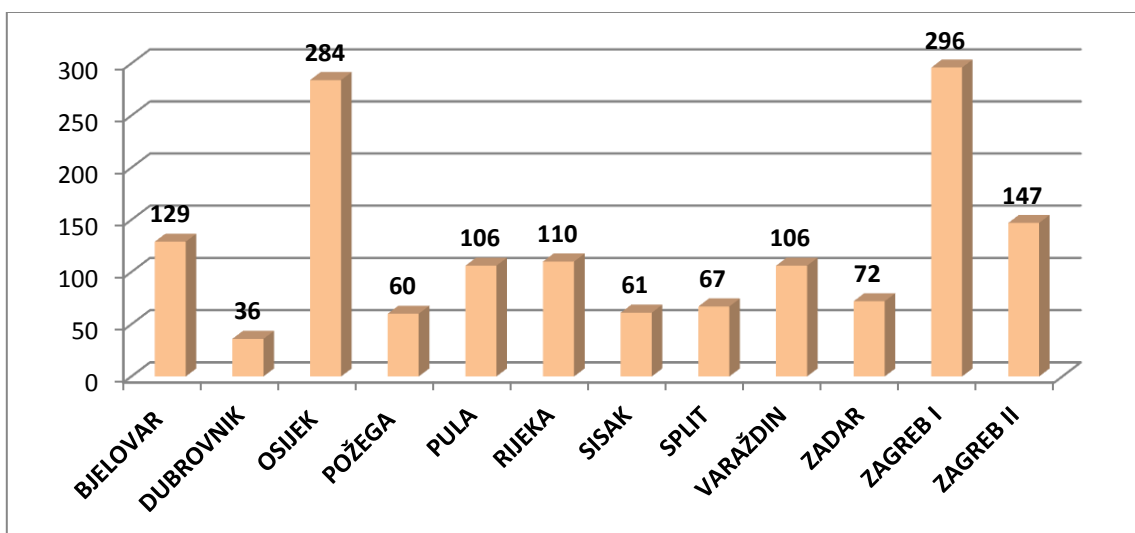
U 2016. godini zaprimljeno je 1474 predmeta rada za opće dobro, uglavnom pravomoćnih sudskih presuda, što predstavlja 35,5 % svih zaprimljenih predmeta. Od ukupnog broja samo je 5 predmeta rada za opće dobro izrečeno rješenjem državnog odvjetnika u pretkaznenom postupku. U svega 53 presude uz rad za opće dobro je izrečena neka, sigurnosna mjera, posebna obveza ili zaštitni nadzor.

Graf 3. Broj zaprimljenih predmeta rada za opće dobro u razdoblju od 2011. do 2016.

Najveći broj predmeta rada za opće dobro zaprimili su Probacijski ured Zagreb I (296 predmeta, odnosno 20,1%) i Probacijski ured Osijek (284 predmeta, odnosno 19,3 % svih predmeta rada za opće dobro).

Graf 4. Broj zaprimljenih predmeta rada za opće dobro u 2016.g. po uredima

Pravne osobe i tijela javne vlasti u kojima osuđenici izvršavaju rad za opće dobro, svojom djelatnošću obuhvaćaju poslove humanitarnog, ekološkog i komunalnog značenja kao i druge poslove od općeg nacionalnog interesa i interesa za lokalnu zajednicu.

Lokalni probacijski uredi mjesno su nadležni za organiziranje i nadzor izvršavanje rada za opće dobro, prema mjestu prebivališta ili boravišta osobe uključene u probaciju. Obzirom na

veliki broj predmeta rada za opće dobro i potrebu dobre disperziranosti tijela javne vlasti, ustanova ili pravnih osoba u koje se osobe uključene u probaciju upućuju na rad, kako bi mjesto rada bilo što bliže mjestu stanovanja osuđenika, tijekom 2016. godine proširena je mreže suradnika, radi učinkovitosti i pravovremenog izvršavanja ove kazne/obveze.

Kroz 2016. godinu probacijska služba proširila je suradnju s 81 novom pravnom osobom/tijelom javne vlasti u kojima se može izvršavati rad za opće dobro, od čega najviše u na području nadležnosti Probacijskog ureda Zagreb II i Probacijskog ureda Osijek (po 15 pravnih osoba), te Probacijskog ureda Rijeka i Probacijskog ureda Zadar (po 9 pravnih osoba). Na kraju 2016. godine probacijska služba imala je 1137 pravnih osoba/tijela javne vlasti u kojima je moguće izvršavati rad za opće dobro.

Tablica 3. Broj novih pravnih osoba u kojima se može izvršavati rad za opće dobro u 2016. g. po županijama

Županija	Broj novih pravnih osoba u 2016. godini	Ukupan broj pravnih osoba
Bjelovarsko - bilogorska	3	43
Brodsko - posavska	2	43
Dubrovačko - neretvanska	2	52
Grad Zagreb	4	89
Istarska	4	85
Karlovačka	6	39
Koprivničko - križevačka	3	41
Krapinsko - zagorska	1	28
Ličko - senjska	2	18
Međimurska	3	33
Osječko - baranjska	10	97
Požeško - slavonska	5	57
Primorsko - goranska	7	74
Sisačko - moslavačka	2	73
Splitsko - dalmatinska	3	101
Šibensko - kninska	4	34
Varaždinska	2	60
Virovitičko - podravska	0	28
Vukovarsko - srijemska	5	58
Zadarska	5	27
Zagrebačka	8	57
Ukupno	81	1137

Tijekom 2016. godine, osuđenici su izvršavali rad za opće dobro u bolnicama, ustanovama za psihički bolesne osobe, domovima za starije i nemoćne, centrima za odgoj i obrazovanje, centrima za rehabilitaciju, gradskim i općinskim društvima Hrvatskog crvenog križa, Caritasu, školama, vrtićima, muzejima, knjižnicama, društvima i udrugama koje se bave zaštitom životinja, raznim humanitarnim udrugama, dobrovoljnim vatrogasnim društvima i javnim vatrogasnim postrojbama, sportskim klubovima, poduzećima koja se bave komunalnim djelatnostima, tijelima javne vlasti i dr.

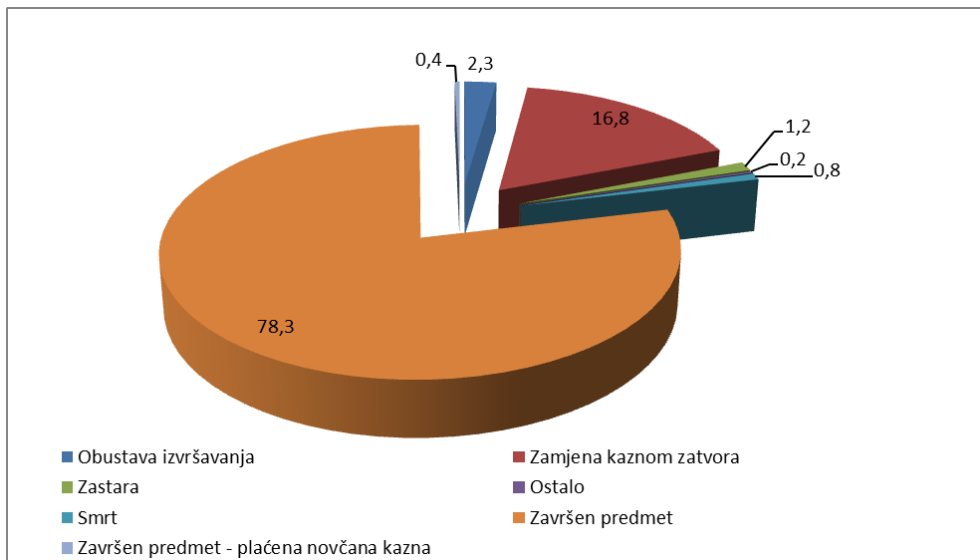
Rad za opće dobro u 2016. godini najčešće je izrican za kaznena djela protiv imovine (39,7%).

Tablica 4. Vrste kaznenih djela zbog kojih je izrican rad za opće dobro u 2016. g.

Vrsta kaznenog ili prekršajnog djela	Spol		Ukupno	%
	M	Ž		
Kaznena djela protiv imovine	603	60	663	39,7
Kaznena djela protiv zdravlja ljudi	214	14	228	13,7
Kaznena djela protiv osobne slobode	105	2	107	6,4
Kaznena djela protiv javnog reda	87	2	89	5,3
Kaznena djela protiv života i tijela	83	4	87	5,2
Kaznena djela krivotvorenja	58	13	71	4,3
Kaznena djela protiv gospodarstva	56	12	68	4,1
Kaznena djela protiv sigurnosti prometa	58	8	66	4,0
Kaznena djela protiv službene dužnosti	44	4	48	2,9
Kaznena djela protiv vrijednosti zaštićenih međunarodnim pravom	31	2	33	2,0
Kaznena djela protiv braka, obitelji i djece	28	4	32	1,9
Kaznena djela protiv sigurnosti platnog prometa i poslovanja	26	4	30	1,8
Kaznena djela spolnog zlostavljanja i iskorištavanja djeteta	25	1	26	1,6
Kaznena djela protiv spolne slobode	19	2	21	1,3
Ostala kaznena djela	88	11	99	5,9
Ukupno	1525	143	1668	100,0

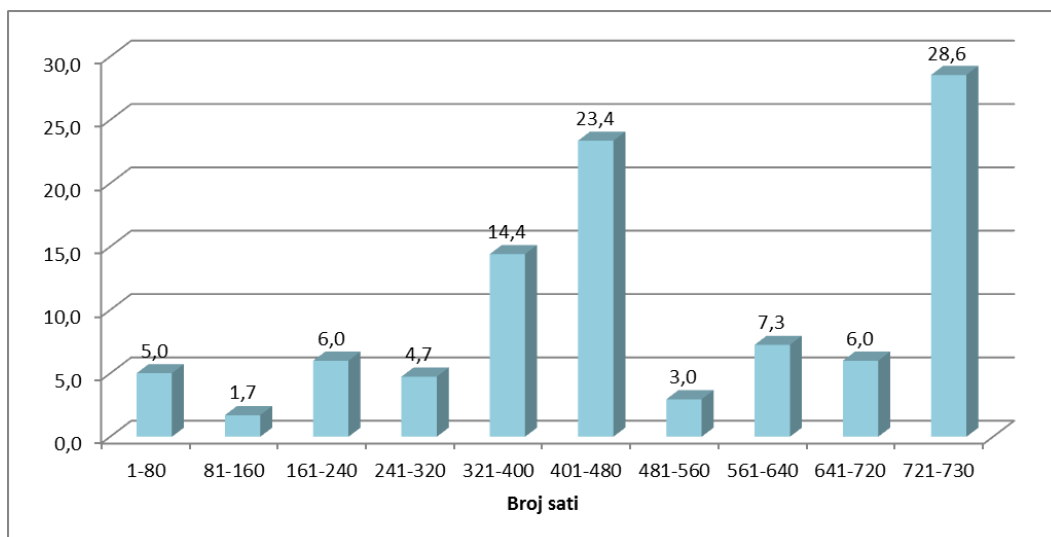
U 2016. godini završena su 1426 predmeta rada za opće dobro. Od toga uspješno je izvršeno 78,3 % predmeta (1117). Osobe uključene u probaciju odradile su ukupno 539.780 sati rada za opće dobro.

Graf 5. Osnova završetka predmeta rada za opće dobro u 2016.g.

U većem broju presuda (68,1%) rad za opće dobro izrečen je kao zamjena za kazne zatvora dulje od 6 mjeseci, odnosno u trajanju od 401-730 sati. U 23,4% ukupnog broja izvršenih presuda/rješenja u 2016. godini, rad za opće dobro izrečen je u trajanju od 401 do 480 sati rada, što je zamjena od 6 do 8 mjeseci zatvora, a u 28,6% presuda rad za opće dobro bio je izrečen kao zamjena za 1 godinu zatvora.

Graf 6. Završeni predmeti rada za opće dobro po broju sati (%)

Izvešća za kaznionicu/zatvor i izvješća za suca izvršenja

Tijekom izvršavanja zatvorske kazne, zatvor odnosno kaznionica od probacijske službe mogu zatražiti određene specifične podatke povezane sa primarnom sredinom zatvorenika, a koji im mogu pomoći kod donošenja određenih odluka npr. kod odobravanja pogodnosti izlaska u primarnu sredinu.

U postupku odlučivanja o prekidu izvršavanja kazne zatvora, suci izvršenja u pravilu traže i izvješće nadležnog probacijskog ureda.

U postupku odlučivanja o uvjetnom otpustu, na zahtjev suca izvršenja probacijska služba također dostavlja izvješće. Izvješće se u pravilu odnosi na smještaj i prihvata zatvorenika, načine uzdržavanja, kao i na mogućnost provođenja određenih obveza kao što je primjerice nastavak liječenja od ovisnosti, nastavak obrazovanja i slično.

Tablica 5. Broj zaprimljenih predmeta tijekom 2013., 2014. i 2015. i 2016. godine koji se odnose na izradu izvješća na zahtjev suca izvršenja i kaznionice/zatvora

Vrste predmeta	2013.	2014.	2015.	2016.
Izvešća za kaznionicu/zatvor	49	73	191	159
Izvešća za suca izvršenja	232	635	937	1157

Tijekom 2016. godine za 23 % se povećao broj zaprimljenih zahtjeva za izvješćem koje probacijska služba izrađuje za suca izvršenja (1157 predmeta), u odnosu na 2015. godinu. Većina (83 %) izvješća za suca izvršenja vezana je uz postupak odobravanja uvjetnog otpusta.

Nakon probacijskih poslova vezanih uz rad za opće dobro, izrada izvješća za suca izvršenja je najzastupljeniji probacijski posao i čini ukupno 27,9 % svih zaprimljenih predmeta u 2016. godini.

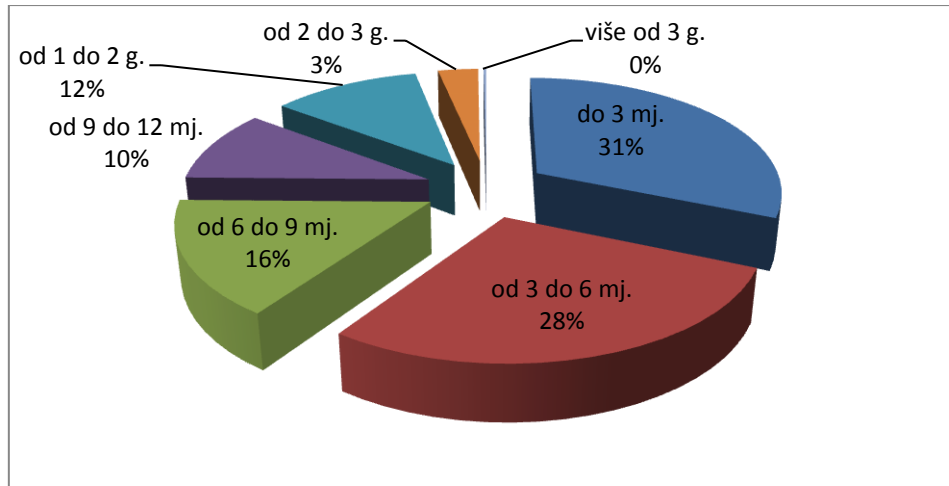
Uvjetni otpust

Tijekom 2016. godine zaprimljeno je ukupno 806 predmeta koji se odnose na nadzor uvjetnog otpusta, a što čini 19,4 % svih novozaprimljenih predmeta u 2016. godini. U prošloj godini završeno je 811 predmeta uvjetnog otpusta.

Vezano uz predmete uvjetnog otpusta zaprimljene u 2016. godini, većini osuđenika (59,6 %) osuđenika izrečen je uvjetni otpust do 6 mjeseci. Četvrtina (25,6 %) osuđenika ima trajanje

uvjetnog otpusta od 6 mjeseci do 1 godine, 11,4% osuđenika ima uvjetni otpust od 1 do 2 godine, 3,1% osuđenika od 2 do 3 godine. Kratke uvjetne otpuste u trajanju do 3 mjeseca ima nešto manje od jedne trećine svih osuđenika na uvjetnom otpustu. Dakle, uvjetno otpušteni osuđenici su pod nadzorom probacijske službe u prosjeku sedam mjeseci.

Graf 7. Trajanje uvjetnog otpusta

U predmetima uvjetnog otpusta zaprimljenih tijekom 2016. godine izrečeno je 492 posebne obveze sukladno članku 62. KZ, od čega se većina (67,2%) odnosi na redovito javljanje nadležnom tijelu za probaciju, centru za socijalnu skrb, sudu ili policijskoj upravi, dok se 9,8% posebnih obveza odnosi na nastavak liječenja od ovisnosti o drogi ili o alkoholu.

Od ukupnog broja uvjetno otpuštenih osuđenika koji su pod nadzorom probacijske službe, više od polovice ih ima izrečenu kaznu zatvora u trajanju od 1 do 3 godine; 20,1% od 4 do 6 godina zatvora, 15,8% kaznu zatvora do 1 godine.

Tablica 6 . Kategorije kaznenih djela u predmetima uvjetnog otpusta zaprimljene 2016.g.

Kaznena djela	Spol		Ukupno	%
	M	ž		
Kaznena djela krivotvorenja	11	2	13	1,0
Kaznena djela protiv braka, obitelji i djece	24	1	25	2,0
Kaznena djela protiv braka, obitelji i mladeži	27	3	30	2,4
Kaznena djela protiv čovječnosti i ljudskog dostojanstva	2		2	0,2
Kaznena djela protiv gospodarstva	22	5	27	2,1
Kaznena djela protiv imovine	478	28	506	40,0
Kaznena djela protiv javnog reda	59	2	61	4,8
Kaznena djela protiv opće sigurnosti	12		12	0,9
Kaznena djela protiv opće sigurnosti ljudi i imovine i sigurnosti prometa	28		28	2,2
Kaznena djela protiv oružanih snaga Republike Hrvatske	1		1	0,1
Kaznena djela protiv osobne slobode	28		28	2,2
Kaznena djela protiv pravosuđa	4	1	5	0,4
Kaznena djela protiv privatnosti	1		1	0,1
Kaznena djela protiv računalnih sustava, programa i podataka	1		1	0,1
Kaznena djela protiv sigurnosti platnog prometa i poslovanja	46	4	50	4,0
Kaznena djela protiv sigurnosti prometa	14		14	1,1
Kaznena djela protiv slobode i prava čovjeka i građanina	32		32	2,5
Kaznena djela protiv službene dužnosti	22	4	26	2,1
Kaznena djela protiv spolne slobode	26		26	2,1
Kaznena djela protiv spolne slobode i spolnog ćudoređa	45	1	46	3,6
Kaznena djela protiv vjerodostojnosti isprava	49	7	56	4,4
Kaznena djela protiv vrijednosti zaštićenih međunarodnim pravom	42	2	44	3,5
Kaznena djela protiv zdravlja ljudi	108	6	114	9,0
Kaznena djela protiv života i tijela	81	6	87	6,9
Kaznena djela spolnog zlostavljanja i iskorištavanja djeteta	16		16	1,3
Krivična djela protiv čovječnosti i međunarodnoga prava	6		6	0,5
Krivična djela protiv dostojanstva ličnosti i morala	3		3	0,2
Krivična djela protiv života i tijela	3		3	0,2
Nepoznato	1		1	0,1
Ukupno	1182	72	1264	100,0

Najveći broj predmeta uvjetnog otpusta odnosi se na nadzor osuđenika koji su zatvorsku kaznu služili zbog počinjenja kaznenih djela protiv imovine (40%), potom na počinitelje kaznenih djela protiv zdravlja ljudi (9%) te na počinitelje kaznenih djela protiv života i tijela (6,9%).

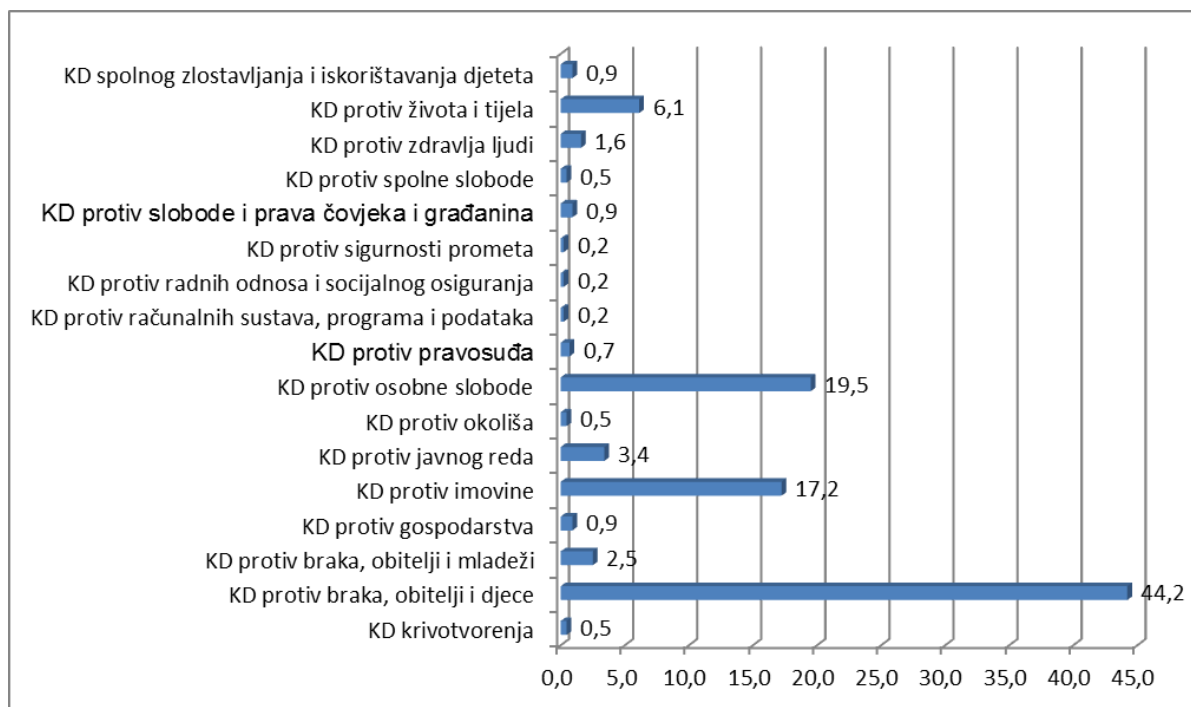
Uvjetna/djelomična uvjetna osuda sa zaštitnim nadzorom i/ili sigurnosnom mjerom i/ili posebnim obvezama

Tijekom 2016. godine od ukupnog broja zaprimljenih predmeta 381 (8,9%) odnosilo se na predmete uvjetne (352) i djelomične uvjetne (29) osude sa zaštitnim nadzorom i/ili

sigurnosnom mjerom i/ili posebnom obvezom. U odnosu na 2015. godinu broj presuda kojima je izrečena uvjetna/djelomična uvjetna osuda sa zaštitnim nadzorom i/ili sigurnosnom mjerom i/ili posebnom obvezom se udvostručio.

Uvjetna/djelomična uvjetna osuda sa zaštitnim nadzorom i/ili sigurnosnom mjerom i/ili posebnom obvezom najčešće se izriče za kaznena djela protiv braka, obitelji djece (u 44,2% slučajeva), zatim za kaznena djela protiv osobne slobode (19,5 %) te za kaznena djela protiv imovine (17,2%).

Graf 8. Vrste i udio (%) kaznenih djela u predmetima uvjetne/djelomične uvjetne osude sa zaštitnim nadzorom i/ili posebnom obvezom i/ili sigurnosnom mjerom

Uz uvjetnu i djelomičnu uvjetnu osudu, osim zaštitnog nadzora, sud može izreći i jednu ili više sigurnosnih mjera i/ ili posebnih obveza.

U novim predmetima zaprimljenim u 2016. godini, od ukupnog broja posebnih obveza uz uvjetnu osudu (298) najčešće je izricano ispunjavanje obveze uzdržavanja (106) i obvezu popravljivanja štete počinjene kaznenim djelom (103), što je u skladu s vrstom kaznenih djela zbog kojih se najčešće i izriče uvjetna osuda sa zaštitnim nadzorom/i/ili posebnim obvezama i/ili sigurnosnim mjerama. Posebne obveze liječenja bilo od ovisnosti (alkohol i droga) bilo radi otklanjanja zdravstvenih smetnji koje mogu djelovati na počinjenje kaznenog djela izrečene se u 33 predmeta uvjetne/djelomične uvjetne osude sa zaštitnim nadzorom/i/ili posebnom obvezom i/ili sigurnosnom mjerom. Posebna obveza uključivanja u tretman otklanjanja nasilničkog ponašanja izrečena je u 4 predmeta.

U 155 presuda u kojima je izrečena uvjetna osuda izrečena je i neka tretmanska sigurnosna mjera. Od toga je izrečeno 65 sigurnosnih mjera obveznog liječenja o alkoholu, 24 sigurnosnih mjera obveznog liječenja od drogama, 51 sigurnosna mjera obveznog psihijatrijskog liječenja i 8 sigurnosna mjera obveznog psihosocijalnog tretmana otklanjanja nasilničkog ponašanja.

U 2016. godini završeno je ukupno 119 predmeta uvjetne/djelomične uvjetne osude sa zaštitnim nadzorom i/ili posebnom obvezom i/ili sigurnosnom mjerom.

Pogodnost izlaska iz kaznionice/zatvora i prekid izvršavanja kazne zatvora

U 2016. godini 2,3 % zaprimljenih predmeta odnosilo se na probacijske poslove vezane uz pogodnosti izlaska iz kaznionice i zatvora (58 predmeta) i prekid izvršavanja kazne zatvora (39 predmeta).

Obveze prema rješenju državnog odvjetnika kada odlučuje o kaznenom progonu

Tijekom 2016. godine probacijski uredi su zaprimili 61 rješenje državnog odvjetnika kojima je određeno izvršavanje obveza u postupku odlučivanja o kaznenom progonu. Državni odvjetnik može odbaciti kaznenu prijavu ili odustati od kaznenog progona ako okrivljenik preuzme i izvrši određenu obvezu:

- Izvršenje kakve činidbe u svrhu popravljanja ili naknade štete prouzročene kaznenim djelom,
- Uplata određene svote u korist javne ustanove, u humanitarne ili karitativne svrhe, odnosno u fond za naknadu štete žrtvama kaznenih djela,
- Isplata dospjelog zakonskog uzdržavanja i urednog plaćanja dospjelih obveza,
- Obavljanje rada za opće dobro
- Podvrgavanje odvikavanju od droge ili drugih ovisnosti
- Podvrgavanje psihosocijalnoj terapiji radi otklanjanja nasilničkog ponašanja uz pristanak osumnjičenika na napuštanje obiteljske zajednice za vrijeme trajanja terapije.

Tablica 7. Broj obveza temeljem rješenja državnog odvjetnika u predmetima zaprimljenim tijekom 2016.g.

Naziv obveze	Broj obveza
isplate dospjelog zakonskog uzdržavanja i urednog plaćanja dospjelih obveza	1
izvršenje kakve činidbe u svrhu popravljivanja ili naknade štete prouzročene kaznenim djelom	30
podvrgavanje liječenju ili odvikavanju od droge ili drugih ovisnosti sukladno posebnim propisima - droga	1
podvrgavanje psihosocijalnoj terapiji radi otklanjanja nasilničkog ponašanja bez napuštanje obiteljske zajednice ili uz pristanak osumnjičenika na napuštanje obiteljske zajednice za vrijeme trajanja terapije	17
uplate određene svote u korist javne ustanove, u humanitarne ili karitativne svrhe	12
rad za opće dobro	5
Ukupno	66

Najčešće se radilo o obvezi izvršenja kakve činidbe u svrhu popravljivanja ili naknade štete prouzročene kaznenim djelom (30 predmeta, zatim obvezi podvrgavanja psihosocijalnoj terapiji radi otklanjanja nasilničkog ponašanja (17 predmeta) te o obvezi uplate određene svote u korist javne ustanove, u humanitarne ili karitativne svrhe (12 predmeta).

Tijekom 2016. godine uspješno je završeno 56 predmeta koja se odnose na nadzor izvršavanja obveza temeljem rješenja državnog odvjetnika, dok je u 3 predmeta zbog neizvršavanja obveze došlo do nastavka kaznenog progona i u 1 je napravljen odbačaj.

AKTIVNOSTI SEKTORA ZA PROBACIJU u 2016. g.

Ujednačavanje prakse i održavanje standarda kvalitete

Jedna od ključnih aktivnosti Središnjeg ureda Sektora za probaciju je kontinuirano praćenje kvalitete izvršavanja probacijskih poslova u probacijskim uredima na dnevnoj razini, koja je usklađena sa zakonskim propisima i uputama i smjernicama, s ciljem ujednačavanje prakse i postizanje i održavanje određenih standarda kvalitete. Tijekom 2016. godine izrađen je Priručnik s uputama za izvršavanje rada za opće dobro, uvjetne osude, obveza na zahtjev državnog odvjetnika i izradu izvješća u postupku donošenja odluke o mjeri i vrsti kaznenopravne sankcije, kojeg će probacijski službenici početi koristiti početkom 2017. godine. Namjera ovog Priručnika je na jednom mjestu objediniti osnovne zakonske odredbe, upute i smjernice vezano uz spomenute probacijske poslove, kao i odgovore na pojedinačne upite vezane uz konkretne predmete, a koji su procijenjeni korisnim kao informacija svim probacijskim službenicima. Sadržaj Priručnika služi iskusnim probacijskim službenicima kao podsjetnik, a novim probacijskim službenicima kao okosnica za snalaženje u kompleksnoj probacijskoj praksi.

I tijekom ove godine u Probacijski informacijski sustav (PIS) su implementirane izmjene i nadogradnja, s ciljem efikasnijeg načina upisa, praćenja i analize podataka, sukladno važećem zakonskom okviru i potrebama probacijske prakse. Ujedno je učinjena korekcija postojećih i izrada novih predložaka dopisa i obrazaca pojedinačnih programa postupanja, izvješća i osobnika za pojedine probacijske poslove, te su ažurirani određeni obrasci i predlošci vezano uz izvršavanje pojedinih probacijskih poslova.

Unapređivanja prepoznatljivosti probacijskih poslova i informiranosti o probacijskom radu

U svrhu unapređivanja prepoznatljivosti probacijskih poslova i informiranosti o probacijskom radu u okviru i izvan probacijske službe, tijekom 2016. godine, predstavnici Sektora za probaciju koristili su brojne prilike kako bi prezentirali službu prvenstveno kao aktivni izlagači i sudionici na domaćim i međunarodnim stručnim skupovima i konferencijama.

Hrvatska probacijska služba je od 16.-18.11.2016. u Dubrovniku uz podršku CEP-a (Confederation of Europe – krovna organizacija koja okuplja europske probacijske službe) organizirala Međunarodnu konferenciju „Alternatives to Detention in Central and Eastern European countries“ Na konferenciji je sudjelovalo 65 sudionika koje su predstavljale 20 različitih država te je ocijenjena izuzetno kvalitetnom i korisnom.

Službenici Sektora za probaciju sudjelovali su kao predavači u okviru međuresorne edukacije namijenjene članovima županijskih tomova, u svrhu podizanja kvalitete rada vezano uz suzbijanje obiteljskog nasilja. U okviru evaluacijskog ciklusa realizirane su četiri dvodnevne

edukacije u Vukovaru (27. i 28.10.2016.), Metkoviću (03. i 04. 11. 2016.), u Fužinama (17. i 18.11. 2016.) i u Zagrebu (01. i 02.12. 2016.). Edukacije su zamišljene i realizirane međuresorno, te su tako sudjelovali i predstavnici probacijske službe. U okviru predstavljanja rada pojedinih resora i službi, prezentiran je i rad probacijske službe, s posebnim naglaskom na rad vezano uz problematiku obiteljskog nasilja. Radionice su također realizirane međuresorno, radilo se na konkretnim predmetima, a u sve radionice su bili uključeni svi predavači i svi polaznici. Svim polaznicima podijeljeni su printani primjerci power-point prezentacije i radni materijal vezan uz rad i kontakte probacijske službe.

Predstavnica Sektora za probaciju sudjelovala je kao predavač na Regionalnoj edukaciji iz područja suzbijanja zlouporabe droga za predstavnike policije, sudova, državnog odvjetništva i probacije, u listopadu u Valbandonu.

Rad s ovisnicima o drogama u okviru probacijskih poslova

Aktivnosti koje je probacijska služba provodila s ovisnicima u okviru probacijskih poslova dio su Nacionalnog akcijskog plana suzbijanja zlouporabe droga u RH za razdoblje od 2015-2017. Tijekom 2016. godine probacijska služba je neposredno radila s 264 ovisnika o drogama, kojima je bila izrečena sigurnosna mjera obveznog liječenja od ovisnosti, posebna obveza liječenja ili nastavak liječenja od ovisnosti o drogama, ili se u okviru uvjetnog otpusta izvršavala obveza nastavka tretmana u okviru liječenja od ovisnosti o drogama, koje je započeto u zatvorskom sustavu tijekom izvršavanja kazne zatvora.

Probacijska služba je aktivno sudjelovala u okviru Regionalnih edukacija iz područja suzbijanja zlouporabe droge, u organizaciji Vladinog Ureda za suzbijanje zlouporabe droga, Probacijski službenici su na lokalnoj/regionalnoj razini sudjelovali na nizu okruglih stolova, prezentacija, predavanja i tribina vezano uz problematiku zlouporabe droga

Sektor za probaciju teži kontinuiranom unaprjeđivanju suradnje s institucijama i organizacijama koje se u zajednici bave liječenjem ovisnosti, te su u tom smjeru probacijski uredi, u mjesecu borbe protiv ovisnosti, inicirali regionalne supervizijske sastanke s ustanovama i organizacijama s kojima postoji suradnja ili potencijal suradnje vezano uz rad s ovisnicima prema kojima se obavljaju probacijski poslovi.

Osobe uključene u probaciju koje imaju izrečenu obvezu/posebnu obvezu psihosocijalnog tretmana otklanjanja nasilničkog ponašanja

Tijekom 2016. godine zaprimljeno je 35 predmeta u kojima je bio izrečen obvezan psihosocijalni tretman otklanjanja nasilničkog ponašanja, od toga 4 kao posebna obveza, 17 kao obveza temeljem rješenja državnog odvjetnika i 14 kao sigurnosna mjera. Broj ovih

predmeta se udvostručio u odnosu na 2015. godinu. U prosincu 2016. godine u radu probacijske službe bilo je 34 predmeta u kojima je izrečen tretman/terapija otklanjanja nasilničkog ponašanja i to u 20 predmeta u okviru izvršavanja uvjetne osude sa zaštitnim nadzorom/posebnom obvezom/sigurnosnom mjerom, u 9 predmeta u okviru izvršavanja obveze temeljem odluke državnog odvjetnika i u 5 predmeta rada za opće dobro s posebnom obvezom.

Najveći broj predmeta s ovom obvezom/mjerom s područja je nadležnosti Probacijskog ureda Pula (11 predmeta) (Istarska županija) i Probacijskog ureda Zagreb (9 predmeta) . U gotovo 50% slučajeva otklanjanje nasilničkog ponašanja izriče se za kaznena djela zapuštanja i zlostavljanja djeteta ili maloljetne osobe, povrede djetetovih prava i nasilja u obitelji, a u 50% slučajevima za različita kaznena djela s elementima nasilja (tjelesna ozljeda, prijetnja, teška krađa, itd.).

Sukladno do sada razvijenoj praksi, psihosocijalni tretman se provodi na različite načine ovisno o tome je li na području pojedinog probacijskog ureda uopće postoji neka ustanova koja provodi psihosocijalni tretman/terapiju i je li ona dostupna osuđeniku/okrivljeniku (postoji problem udaljenosti i problem podmirenja troškova putovanja), odnosno je li sam osuđenik/okrivljenik zadovoljava kriterije za uključivanje u tretman. Za provedbu psihosocijalnog tretmana otklanjanja nasilničkog ponašanja izrečenog u kaznenom postupku tijekom 2016. godine, 7 pravnih/fizičkih osoba imalo je sklopljen ugovor s Ministarstvom pravosuđa za provođenje istog.

Visokorizične osobe uključene u probaciju

Vežano uz intenzivno praćenje predmeta u kojima su počinitelji kaznenih djela kod kojih je utvrđen visoki rizik od nanošenja ozbiljne štete drugim osobama ili za koje je procijenjeno da postoji visoka ili vrlo visoka vjerojatnost da će ponovno počinuti kazneno djelo, postupa se sukladno Uputi o postupanju u radu s visokorizičnim počiniteljima kaznenih djela uključenih u probaciju. Tijekom 2016. godine, predmeti visokorizičnih osuđenika praćeni su na mjesečnoj osnovi, na način da se za svaki mjesec prate svi aktualni predmeti, a ujedno se vrši uvid i analiza pojedinih predmeta, te ovisno o potrebi daju smjernice i upute za daljnji rad za svaki konkretni predmet. Kroz godinu, na ovaj način se intenzivno nadziralo 65 visokorizičnih osuđenika.

Predstavnici hrvatske probacijske službe kao eksperti u projektima u inozemstvu

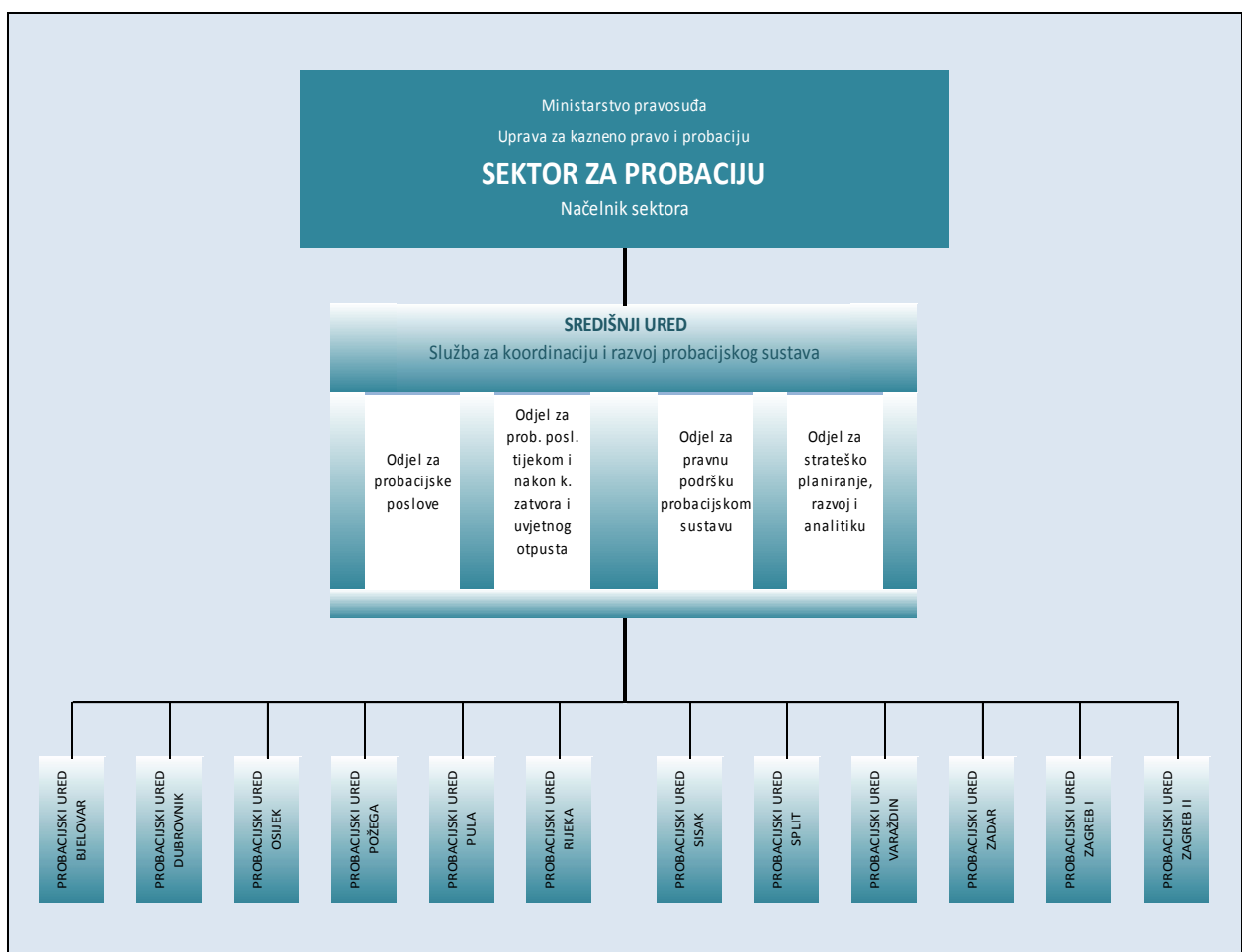
Tijekom 2016. godine predstavnica Sektora za probaciju sudjelovala je kao ekspert Vijeća Europe u projektu vezanom za jačanje sustava izvršavanja kaznenih sankcija Crne Gore.

ORGANIZACIJSKA STRUKTURA

Uredbom o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva pravosuđa („Narodne novine“, broj 71/14. i 76/15.) godine u Ministarstvu pravosuđa ustrojen je Sektor za probaciju unutar Uprave za kazneno pravo i probaciju. Za obavljanje poslova iz djelokruga Sektora za probaciju ustrojeni su:

- Središnji ured – Služba za koordinaciju i razvoj probacijskog sustava
- 12 probacijskih ureda

Slika 2. Organizacijska struktura hrvatske probacijske službe

Središnji ured – Služba za koordinaciju i razvoj probacijskog sustava prati, unapređuje i nadzire zakonitost rada i postupanja probacijskih službenika, donosi odluke i poduzima mjere u vezi izvršavanja zakonom propisanih probacijskih poslova te obavlja poslove vezane uz unaprjeđenje materijalnih, kadrovskih i stručnih uvjeta za njihovo izvršavanje. Provodi nadzor nad radom probacijskih ureda, koordinira procesom planiranja, provedbe i evaluacije specijaliziranih programa izobrazbe svih službenika probacije, promiče i koordinira volonterski rad, te obavlja i druge poslove u okviru svojega djelokruga.

Probacijski uredi nadziru izvršavanje obveza prema rješenju državnog odvjetnika kada se odlučuje o kaznenom progonu, pribavljaju suglasnost, organiziraju i nadziru izvršavanje rada za opće dobro, rada za opće dobro uz zaštitni nadzor i/ili posebne obveze, vrše nadzor nad osobama kojima je izrečena uvjetna osuda sa zaštitnim nadzorom i/ili posebnim obvezama, nadziru uvjetno otpuštene osuđenike i izvršenje sigurnosne mjere zaštitnog nadzora po punom izvršenju kazne zatvora. Izrađuju izvješća sudu vezano uz izbor vrste i mjere kazneno pravne sankcije, vezano uz prekid kazne zatvora i uvjetni otpust, te izvješća državnom odvjetništvu i zatvoru/kaznionici. Obavljaju poslove procjene kriminogenih rizika i tretmanskih potreba počinitelja kaznenih djela uključenih u probaciju i izrađuju pojedinačne programe postupanja za osobe uključene u probaciju, vode maticu i osobnike osoba uključenih u postupke probacije kao i druge poslove iz svojega djelokruga. Svaki probacijski ured teritorijalno pokriva određene županije, prema tablici u nastavku.

Tablica 8. Teritorijalna nadležnost probacijskih ureda

PROBACIJSKI URED	ŽUPANIJE
BJELOVAR	Bjelovarsko-bilogorska; Kopriivničko-križevačka; Virovitičko-podravska
DUBROVNIK	Dubrovačko-neretvanska
OSIJEK	Osječko-baranjska; Vukovarsko-srijemska
POŽEGA	Požeško-slavonska; Brodsko-posavska
PULA	Istarska
RIJEKA	Primorsko-goranska; Ličko-senjska
SISAK	Sisačko-moslavačka
SPLIT	Splitsko-dalmatinska
VARAŽDIN	Varaždinska; Međimurska
ZADAR	Zadarska; Šibensko-knińska
ZAGREB I	Grad Zagreb
ZAGREB II	Zagrebačka; Karlovačka; Krapinsko-zagorska

LJUDSKI RESURSI

U svakom probacijskom uredu radi voditelj ureda, probacijski službenici i administrativni djelatnik. Zakonom o probaciji propisano je da probacijske poslove obavljaju probacijski službenici tj. državni službenici koji imaju završen preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili specijalistički diplomski stručni studij a iznimno preddiplomski stručni studij ili stručni studij od najmanje tri godine socijalne pedagogije, socijalnog rada, psihologije, pedagogije, pravnih znanosti ili drugih društvenih ili humanističkih područja te koji imaju radno iskustvo i kompetencije za rad s počiniteljima kaznenih djela. Voditelji probacijskih ureda zajedno s voditeljima odjela u Središnjem uredu i načelnikom sektora čine razvojni tim koji se redovno sastaje, analizira postignuto i poteškoće te donosi smjernice i upute za daljnji rad s ciljem identificiranja i smanjivanje zapreka učinkovitom radu te razvoj leadership modela koji podržava kvalitetu i učinkovitost. Nerazmjern je broj probacijskih probacijskih službenika i broj predmeta. U prosjeku svaki probacijski službenik radi sa 69 osuđenika (stanje na 31.12.2016.), međutim taj broj varira od 37 do 90 ovisno o broju predmeta i broju probacijskih službenika koji ima svaki probacijski ured. Određenu poteškoću stvara veliki broj probacijskih poslova i njihova različitost u izvršavanju, a za svaki pojedinačno probacijski službenik mora biti osposobljen.

Na kraju 2016. godine u Sektoru za probaciju bilo je zaposleno 90 službenika, od toga 15 službenika u Središnjem uredu, a 75 u probacijskim uredima. U probacijskim uredima radi 12 probacijskih voditelja, 12 upravnih referenata i 51 probacijski službenik (stručni suradnici, stručni savjetnici i viši stručni savjetnici).

U probacijskoj službi (Središnji ured i probacijski uredi) zaposleno je 76 osoba visoke stručne spreme (socijalni radnici, pravnici, socijalni pedagozi, psiholozi, službenici različitih društveno-humanističkih struka).

Tijekom godine 4 osobe su bile primljene na stručno osposobljavanje bez zasnivanja radnog odnosa. One predstavljaju dragocjenu pomoć probacijskim uredima obzirom na nedostatan broj probacijskih službenika.

Edukacija

Obzirom na specifičnosti posla probacijskog službenika i stalnu potrebu prilagođavanja novim zakonskim propisima i novim procedurama u izvršavanju probacijskih poslova, postoji kontinuirana potreba za izobrazbom probacijskih službenika. Međutim, obzirom na mjere štednje i ograničene materijalne resurse, postojale su određene poteškoće u organizaciji i provedbi izobrazbe probacijskih službenika koja bi odgovarala potrebama službe. Slijedom toga, edukacija probacijskih službenika je i tijekom 2016. godine bila je organizirana u okviru projekata financiranih iz europskih fondova.

Krajem 2015. godine probacijski službenici počeli su u svom radu primjenjivati novi revidirani Sustava procjene počinitelja kaznenog djela. Stoga se tijekom 2016. godine nastavilo s niz edukacijsko – supervizijskih sastanaka sa svrhom unaprjeđenje kvalitete procjene rizika i vjerojatnosti ponovnog počinjenja kaznenog djela počinitelja u svrhu učinkovitijeg upravljanja rizikom, i ujednačavanja probacijske prakse u ovom segmentu rada. Tijekom 2016. godine, održani su edukacijsko – supervizijski sastanci u 9 probacijskih ureda: Zadar, Pula, Osijek, Split, Varaždin, Zagreb I, Zagreb II i Središnjem uredu, dok su prethodno u 2015. godini sastanci realizirani u tri probacijska ureda: Bjelovar, Požega i Sisak. Ovim vidom edukacije obuhvaćeno je ukupno 65 službenika Sektora za probaciju.

Obzirom da je u lipnju 2016. godine započela realizacija EU projekta „ Podrška daljnjem razvoju i jačanju probacijske službe u Republici Hrvatskoj“, voditeljica projekta i koordinatorica aktivnosti (RTA counterpart), u ožujku su pohađale trening za provođenje twinning projekata.

Studentska praksa

Ove godine u probacijskim uredima stručnu praksu obavljalo je ukupno 34 studenta, od toga 25 studenata socijalne pedagogije, i 9 studenta socijalnog rada. Obavljanje stručne prakse studenata uređeno je Sporazumima o suradnji sklopljenim s fakultetima Sveučilišta u Zagrebu – Pravnim fakultetom (za studente prava i studente socijalnog rada) i Edukacijsko-rehabilitacijskim fakultetom.

SURADNJA S DIONICIMA PROBACIJSKE SLUŽBE

Probacijska služba u okviru izvršavanja probacijskih poslova surađuje s tijelima državne vlasti, tijelima lokalne zajednice i drugim institucijama i organizacijama te razmjenjuje relevantne informacije o osobi uključenoj u probaciju. Rad s počiniteljima kaznenih djela često podrazumijeva različite intervencije i aktivnosti u njegovom lokalnom okruženju, pa probacijska služba radi realizacije istih aktivnosti uključuje lokalnu zajednicu sa svim njenim resursima.

Policija

Suradnja s policijom tijekom 2016. godine odvijala se u okviru Protokola o suradnji Ministarstva pravosuđa, Sektora za probaciju i Ministarstva unutarnjih poslova, Ravnateljstva policije u izvršavanju probacijskih poslova, od 2013. godine.

S ciljem pripreme preduvjeta za provođenje pilot projekta uvođenja elektroničkog nadzora početkom 2017. godine, imenovana je radna skupina u kojoj je jedan od članova i predstavnik Policije.

U okviru suradnje Sektora za probaciju i Policijske akademije Ministarstva unutarnjih poslova Republike Hrvatske, službenica Sektora za probaciju je održala predavanje polaznicima Specijalističkog tečaja za maloljetničku delikvenciju i kriminalitet na štetu obitelji i mladeži, u svrhu upoznavanja s probacijskom službom i probacijskim poslovima, uz zajedničku analizu mogućnosti suradnje vezano uz kaznena djela na štetu obitelji i mladeži.

Na Regionalnoj edukaciji iz područja suzbijanja zlouporabe droga na kojoj je predstavnica probacije izlagala o radu probacijskih službenika s ovisnicima, sudjelovali su policijski službenici kriminaliteta droga i PNUKOK-a s područja RH.

Zatvorski sustav

U okviru suradnje sa zatvorskim sustavom tijekom 2016. godine održavali su se sastanci predstavnika probacijskog i zatvorskog sustava u svezi obavljanja probacijskih poslova tijekom izvršavanja kazne zatvora i uvjetnog otpusta, fokusirani na dogovore oko usklađivanja prakse u izvršavanju probacijskih poslova (prekid kazne zatvora, nadzor pogodnosti tijekom izvršavanja kazne zatvora i nadzor uvjetnog otpusta).

Tijekom cijele godine nastavio se provoditi pilot-projekt „Inicijalna procjena koristi rada probacijskog službenika u zatvoru“ u Probacijskom uredu Osijek i Varaždinu, koji obuhvaćaju razgovore sa zatvorenicima iz Zatvora u Osijeku, Zatvora u Varaždinu i Kaznionice u Lepoglavi. Mogućnost neposrednog kontakta probacijskog službenika sa zatvorenikom,

prilikom izrade izvješća o okolnostima u zajednici na zahtjev suca izvršenja ili kaznionice odnosno zatvora, ocjenjuje se vrlo korisnim. Kroz ovaj pilot projekt otvorena je mogućnost i da probacijski službenik, u određenim specifičnim situacijama, može ostvariti kontakt sa zatvorenikom za kojeg je u tijeku priprema uvjetnog otpusta, još tijekom njegovog boravka u zatvoru odnosno u kaznionici.

Jedan predstavnik zatvorskog sustava imenovani je član radne skupine za provođenje pilot projekta uvođenja elektroničkog nadzora u RH.

Pravne osobe

Za potrebe izvršavanja rada za opće dobro na slobodi, nastavljeno je širenje suradnje s pravnim osobama, ustanovama i tijelima javne vlasti. Tijekom 2016. godine, Ministarstvo pravosuđa proširilo je mrežu za još 81 pravnu osobu, tako da je trenutno ukupno 1137 pravnih osoba i tijela javne vlasti u koje se mogu su upućivati osuđenici na izvršavanje sankcije/obveze rada za opće dobro.

U okviru unaprjeđenja i osiguravanja kvalitete izvršavanja sankcije rada za opće dobro, a ujedno i radi unaprjeđenja suradnje s pravnim osobama u kojima se izvršava rad za opće dobro, tijekom 2016. godine realizirano je 788 stručnih sastanaka probacijskih službenika i pravnih osoba u svrhu kontrole praćenja izvršavanja rada za opće dobro.

Sudovi

U svrhu unaprjeđenja probacijske prakse u okviru suradnje sa sucima izvršenja i sucima izricanja, u rujnu 2016. godine predstavnica Sektora za probaciju sudjelovala je na godišnjem sastanku sudaca izvršenja u Valbandonu u organizaciji Vrhovnog suda Republike Hrvatske.

Probacijski službenici surađuju sa sucima izvršenja na dnevnoj razini, a ta suradnja ocjenjuje se izuzetno korisnom u samom izvršavanju probacijskih poslova.

Suradnja sa Samostalnom službom za podršku žrtvama i svjedocima

Tijekom 2016. godine, u okviru postupanja vezano uz žrtve kaznenih djela, nastavlja se suradnja Sektora za probaciju i Samostalne službe za podršku žrtvama i svjedocima u okviru koje službe razmjenjuju informacije vezane uz žrtve kaznenih djela u svrhu osiguravanja podrške žrtvi, ali i informacije kojima raspolaže Samostalna služba za podršku žrtvama i svjedocima, a koje mogu biti korisne probacijskoj službi u radu s počiniteljem kaznenog djela. Kroz kontinuiranu suradnju Sektora za probaciju, Samostalne službe za podršku žrtvama i svjedocima te Službe tretmana Uprave za zatvorski sustav dogovoreno je uključivanje Samostalne službe u izradu izvješća temeljem zahtjeva koje kaznionice odnosno zatvori upućuju probacijskoj službi, a u kojima se traži odnos žrtve prema kaznenom djelu.

Na ovaj način smo osigurali da su kontakt sa žrtvom uspostavljali službenici posebno educiranih za rad sa žrtvama iz Samostalne službe za podršku žrtvama i svjedocima, dok su probacijski službenici odrađivali samo dio administrativne dostave izvješća ili dio izvješća koji se odnosi na druge okolnosti u zajednici.

Suradnja s Edukacijsko-rehabilitacijskim fakultetom Sveučilišta u Zagrebu

Službenica Sektora za probaciju je u okviru suradnje Sektora za probaciju i Edukacijsko-rehabilitacijskog fakulteta, Sveučilišta u Zagrebu, kao gost predavač, u svibnju ove godine održala predavanja za studente preddiplomskog (kolegij Teorija i metodika probacije) i diplomskog studija (kolegij Poslijepenalna zaštita) socijalne pedagogije na Edukacijsko-rehabilitacijskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu.

U okviru ove suradnje realizirana je praksa studenata socijalne pedagogije u probacijskim uredima. Praksa je organizirana u za 24 studenta 2. godine diplomskog studija socijalne pedagogije, Modul odrasli. U načelu studenti provedu jedan radni tjedan u probacijskim uredima upoznavajući se sa sadržajem posla probacijskog službenika, uz pomoć mentora socijalnog pedagoga.

S područja obavljanja probacijskih poslova 2016. godine je objavljen jedan stručni rad u časopisu Kriminologija i socijalna integracija Edukacijsko-rehabilitacijskog fakulteta, 24(2). 115-139, čiji je autor službenica probacije: „Dominantna načela i modeli tretmanskog rada s punoljetnim počiniteljima kaznenih djela u zajednici“.

Suradnja s organizacijama civilnog društva

Tijekom 2016. godine, probacijski uredi bili su suradnici u projektima nekoliko organizacija civilnog društva koji su odobreni na natječajima Ministarstva socijalne politike i mladih i Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta. Radi se o slijedećim projektima:

- Projekt „Na tvojoj strani“ Udruge za kreativni socijalni rad, osmišljen s ciljem unaprjeđivanja poslijepenalne zaštite osuđenika na uvjetnom otpustu, u okviru kojeg je sedam probacijskih službenika iz probacijskih ureda Zagreb I, Osijek i Rijeka, na dobrovoljnoj osnovi, bilo uključeno u edukaciju o učinkovitom radu sa zatvorenicima na uvjetnom otpustu i vođenje grupa podrške za bivše zatvorenike i članove njihovih obitelji.
- Projekt „Druga prilika“ Udruge BK Velebit, usmjeren pružanju podrške u integraciji bivših zatvorenika u okviru kojeg se bivšim zatvorenicima nudi savjetovanje pri zapošljavanju, psihološko i pravno savjetovanje te pomoć pri kvalifikaciji; radionice komunikacijskih i socijalnih vještina, mogućnost povremenog zapošljavanja u

humanitarnim akcijama. Tijekom 2016. održani su pripremni sastanci vezanu uz implementaciju projektnih aktivnosti. Projekt će obuhvatiti osuđenike pod nadležnošću probacijskih ureda Zagreb 1 i Zagreb.

- Projekt „Restart“ Lige za prevenciju ovisnika koji ima za cilj smanjivanje rizika od siromaštva i socijalne isključenosti bivših zatvorenika i osuđenika koji su pod nadzorom probacijske službe, na području Splitsko-dalmatinske i Šibensko-kninske županije. U okviru ovog projekta Probacijski ured Split i Zadar, informiraju osuđenike o sadržaju i potencijalnim vrijednostima projekta, te ih eventualno upućuju u Udrugu na aktivniju suradnju. Usluge koje osuđenici mogu dobiti su individualno mentoriranje i obiteljsko savjetovanje, trening jačanja osobnih kapaciteta, osnovna informatička edukacija, radno okupacijska terapija i radna praksa u socijalnoj zadruzi.
- „Projekt usmjeren integraciji u život zajednice socijalno osjetljivih skupina“ u kojem je Probacijski ured Rijeka je surađivao s Prihvatilištem za beskućnike „Ruže sv. Franje“ u Rijeci, vezanom za pružanje podrške u integraciji u zajednicu bivših zatvorenika, osuđenika na rad za opće dobro i njihovih obitelji, na način da probacijski ured upućuje osuđenike na rad, da s Prihvatilištem dogovara smještaj ukoliko ga osuđenik nema, te surađuje i u ostalim segmentima vezano za potrebe korisnika odnosno osuđenika.

Ostali dionici

U okviru obavljanja probacijskih poslova probacijski uredi na dnevnoj razini surađuju sa sudovima, državnim odvjetništvima, pravnim osobama u kojima se izvršava rad za opće dobro, centrima za socijalnu skrb, zdravstvenim ustanovama, Zavodom za zapošljavanje, udrugama i drugima tijelima i institucijama koje su na određeni način uključene ili mogu biti uključene u izvršavanje probacijskih poslova odnosno u rad s osobom uključenom u probaciju, a u svrhu njene resocijalizacije.

PROJEKTI

Transition facility „Support to further development and strengthening of the Probation Service in Croatia

U lipnju 2016. godine Sektor za probaciju, u suradnji s Kraljevinom Španjolskom i IRZ-om, njemačkom zakladom za međunarodnu pravnu suradnju, započeo je realizaciju twinning projekta u okviru prijelaznog instrumenta pomoći Transition facility, vrijednog 1.000.000,00 Eura. U okviru komponente „Poboljšanje institucionalnog kapaciteta Probacijske službe“ tijekom 2016. godine izrađene su preporuke za poboljšanje postojećeg zakonodavnog okvira i probacijske prakse u izvršavanju svih probacijskih poslova, u skladu s EU standardima,

praksom i preporukama. U okviru komponente „Izobrazba u Probacijskoj službi“ napravljena Analiza potreba za izobrazbom u probacijskoj službi, te su na temelju iste dizajnirana tri posebna programa izobrazbe s fokusom na tretman počinitelja različitih kategorija: za počinitelje kaznenih djela seksualnog karaktera, za počinitelje kaznenog djela rodno uvjetovanog nasilja i za počinitelje drugih oblika nasilja.

U okviru treće komponente „Podrška uvođenju elektroničkog nadzora“ – napravljena je priprema za provođenje pilot projekta, uspostavljena je međusektorska suradnja između ključnih partnera relevantnih za uspješno uvođenje EN (policija, sudovi, državno odvjetništvo, zatvorski sustav), formirana radna skupine za implementaciju pilot projekta, izrađen je nacrt protokola za prvođenje elektronskog nadzora i članovima radne skupine omogućena studijska posjeta Kraljevini Španjolskoj u kojoj su upoznati sa visoko razvijenim sustavom elektronskog nadzora.

Pilot projekt uvođenja elektronskog nadzora će obuhvatiti maksimalno 20 korisnika s područja Grada Zagreba i Zagrebačke županije, u koji će biti uključeni probacijski službenici Središnjeg ureda, Probacijskih ureda Zagreb I i II, te policija, Županijski sudovi u Zagrebu i Velikoj Gorici, Državno odvjetništvo i zatvorski sustav.

U okviru komponente „Povećanje osviještenosti javnosti o ulozi Probacijske službe i povećanje prepoznatljivosti Probacijske službe napravljene su nacrti Komunikacijske strategije i promotivnih materijala hrvatske probacijske službe.

Norway grants, bilateralni projekt sa Kraljevinom Norveškom

Ovaj projekt osmišljen je kao početni korak u okviru uspostavljanja suradnje hrvatske probacijske službe s norveškom probacijskom službom i razmjene stručnih znanja i praktičnih iskustava na području izvršavanja sankcija i mjera u zajednici. U rujnu 2016. godine realizirana je studijska posjeta sedam službenika Sektora za probaciju norveškoj probacijskoj službi u Kristiansandu, a tijekom koje su prezentirana iskustva i izazovi s kojima se norveška probacijska služba susreće u radu, iskustva u primjeni elektroničkog nadzora te način provođenja tretmanskih programa, izobrazbe probacijskih službenika, suradnje sa zatvorskim sustavom u pripremi osuđenika za uvjetni otpust i rad s uvjetno otpuštenim osuđenicima. Uzvratna posjeta norveške probacijske službe očekuje se u prvoj polovici 2017. godine.

Prijedlog projekta jačanja ljudskih potencijala u suradnji sa Samostalnom službom za podršku žrtvama i svjedocima

U suradnji sa Samostalnom službom za podršku žrtvama i svjedocima 2016. godine finaliziran je prijedloga projekta za realizaciju kojeg će se osigurati sredstva iz strukturnih fondova Europske unije. Specifični ciljevi ovog projekta su osnaživanje službenika Sektora za probaciju

i Samostalne službe za podršku žrtvama i svjedocima kroz sustavnu i kontinuiranu superviziju, jačanje profesionalnih kompetencija kroz kontinuirane edukacije službenika, povećanje sigurnosti službenika kroz njihovo osposobljavanje za korištenje tehnika samoobrane, daljnja promocija rada ovih službi, te osiguravanje nedostatne informatičke opreme potrebne za rad.

FINANCIJSKI POKAZATELJI

Hrvatski probacijski sustav financira se isključivo iz državnog proračuna. Osim Ministarstva pravosuđa, druga javna tijela i lokalna zajednica ne participiraju u financiranju probacijskog sustava. Probacijski sustav financira se iz Državnog proračuna unutar financijskog plana Ministarstva pravosuđa. Detaljni prikaz planiranih i utrošenih sredstava prikazan je u Tablici 9.

Tablica 9. Prikaz planiranih i utrošenih sredstava tijekom 2016. godine

Naziv konta	Planirana sredstava	Ukupni rashodi	Rashodi/planirana sredstva (%)
Službena putovanja	70.000,00	43.303,75	61,86
Stručno usavršavanje zaposlenika	2.000,00	2.000,00	100,00
Uredski materijal i ostali materijalni rashodi	109.000,00	122.920,05	112,77
Energija	200.000,00	190.897,12	95,45
Sitni inventar i auto gume	5.000,00	182,83	3,66
Usluge telefona, pošte i prijevoza	200.000,00	224.007,39	112,00
Usluge investicijskog i tekućeg održavanja	20.000,00	15.638,40	78,19
Zakupnine i najamnine	100.000,00	80.350,55	80,35
Premije osiguranja	20.000,00	0	0,00
Ostali nespomenuti rashodi poslovanja	10.000,00	13.851,82	138,52
Uredska oprema i namještaj	15.500,00	1.764,38	11,38
Oprema za održavanje i zaštitu	16.500,00	13.460,00	81,58
Instrumenti, uređaji i strojevi	4.000,00	0	0,00
Uredska oprema i namještaj	15.500,00	1.764,38	11,38
Oprema za održavanje i zaštitu	16.500,00	13.460,00	81,58
Instrumenti, uređaji i strojevi	4.000,00	0	0,00
TF Projekt - Podrška daljnjem razvoju probacijske službe (izvor 12)	233.920,00	233.919,29	100,00
UKUPNO	1.041.920,00	957.519,96	0,90

S osnovne aktivnosti Ministarstva utrošena su još sredstva u iznosu 855.275,24 kuna, prikazana u tablici 10.

Ministarstvo pravosuđa, u 2016. godini izdvojilo je ukupno 11.256.121,43 kune za plaće, doprinose, naknade i prijevoz službenika Sektora za probaciju.

Tablica 10. Prikaz utrošenih sredstava s osnovne aktivnosti Ministarstva

plaćeno s osnovne aktivnosti Ministarstva	
Usluge telefona, pošte i prijevoza	43.685,88
Uredski materijal i ostali materijalni rashodi	49.536,81
Energija	65.622,59
Lož ulje	14.052,50
Ostale komunalne usluge - voda	13.510,50
Ostale komunalne usluge - pričuva	212.751,84
Ostale komunalne usluge - komunala i vodna	34.338,60
Ostale komunalne usluge - odvoz otpada	11.210,52
Gorivo	85.966,00
Probacijski informacijski sustav - održavanje	324.600,00
ukupno	855.275,24